इच्छाकामना गाउँपालिका

अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको परिचय–पत्र वितरण कार्यविधि,२०७५

इच्छाकामना गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको परिचय–पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५ (संसोधन सहित)

प्रस्तावना

नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका अधिकार सम्बन्धी महासन्धि–२००६ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको परिचय–पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाञ्छनिय भएकोले, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन,२०७४ को दफा ६१ दिएको अधिकार प्रयोग गरि नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम "अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको परिचय–पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२.परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) "ऐन" भन्नाले अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ (पहिले संसोधन २०७५ समेत सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७४ अनुसार बन्ने नियमावली सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "वडा कार्यालय" भन्नाले स्थानीय तहको वडा कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "समन्वय" समिति भन्नाले अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) को दफा ४२ बमोजिमको स्थानीय समन्व समिति सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद–२
उद्देश्य, मापदण्ड

३.उद्देश्यःयस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन्

(क) विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका नेपाली नागरिकहरुको पहिचान गरि उनीहरुलाई सेव सुविधामा पहुँच स्थापित गर्न त्यस्ता सेवा सुविधाहरुको लागि योजना निर्माण गर्न र स्थानिय तहदेखि नै विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको वर्गीकृत लगत राख्न सहज तुल्याउने

(ख) अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन र अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय महासन्धि २००६ (CORD) मा नेपाल सरकारले जनाएको प्रतिबद्धता बमोजिम अपाङ्गता भएका ब्यक्तिलाई प्राथमिकताको आधारमा सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराउन सहज बनाउने ।

(ग) अपाङ्गताको प्रकृति, वर्गिकरण र अवस्थाका आधारमा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिले पाउने सेवा सुविधा र अवसरको प्राथमिकीकरण गर्न सहयोग गर्ने ।

४. परिचय– पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन्

अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐनको अनुसूचिमा प्रकृतिका आधारमा अपाङ्गतालाई १० (दश) प्रकारमा वर्गिकरण गरिएको छ । अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐनको अनुसूचिमा उल्लेखित गाम्भीर्यता आधारमा गरिएको अपाङ्गताको वर्गिकरण गरि देहायका चार समूहका परिचय–पत्र वितरण गरिनेछ

(क) पूर्ण अशक्त अपाङ्गता

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई क बर्गको परिचय–पत्र उपलब्ध गराईने छ जुन रातो रंगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिने छ ।

- ब्यक्तिको शारीरिक,मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरुमा भएको क्षति र यसले ल्याएको कार्यगत विचलनको अवस्था असाध्य गम्भीर भई अरुको सहयोग लिएर पनि दैनिक जीवन सम्पादन गर्न असाध्यै कठिन हुने ब्यक्ति ,
- सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक क्रियाकलाापहरु प्रि स्वयं गर्न नसक्ने र अन्य ब्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने, तीब्र बौद्धिक अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु , तीव्र रुपमा अटिज्म प्रभावित ब्यक्ति, पूर्ण रुपमा श्रवणदृष्टिविहिन व्यक्तिहरु, दुई वा सो भन्दा बढी प्रकृतिका शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि क्षेति भई सवैजसो दैनिक क्रियाकलापहरु अन्य ब्यक्तिकै सहयोगमा गर्नुपर्ने अवस्थाका ब्यक्तिहरु,
- निरन्तर रुपमा सघन हेरचाह (स्याहार सुसार) को आवश्यक परिरहने शारीरिक अपाङ्गता भएका ब्यक्ति वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु ।

(ख) अति अशक्त अपाङ्गता

तल उल्लेखित अवस्थाका ब्यक्तिहरुलाई ख बर्गको परिचय–पत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन निलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

- शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि क्षति वा विचलन भएता पनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दोभाषे वा मानव पथप्रदर्शक आदिको सहयोगमा आफ्नो दैनिक क्रियाकलापहरु लगायत हिडडुल र संचार गर्न कठिनाई हुने ब्यक्तिहरु,
- माष्तिक पक्षघात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षघात, हेमोफिलिया,मांशपेशी सम्बन्धि समस्या वा विचलन लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाड,हात,गोडा, कम्मर आदिले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि ह्वीलचियर प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु,
- दुवै हात कुमदेखि वा पाखुरादेखि मुनिको माग गुमाएका वा नचल्ने, दुवै गोडा पूर्ण क्रियाशील नभई बैसाखीको प्रयोग गर्ने ब्यक्तिहरु,
- दृष्टिविहिन र पूर्ण दृष्टिविहिनको परिभाषा अन्तर्गत पर्ने ब्यक्तिहरु,
- संचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पूर्ण रुपमा कान सुन्न नसक्ने –बहिरा), दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयं गर्न नसक्ने, सिकाइमा समस्या भएका बौद्धिक अपाङ्गता वा अटिज्म भएका ब्यक्तिहरु, निरन्तर अरुको सहयोग लिइरहनु पर्ने बहुअपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु।

(ग) मध्यम अपाङ्गता

तल उल्लेखित अवस्थाका ब्यक्तिहरुलाई ग बर्ग को परिचय–पत्र उपलब्ध गराईनेछ ।

- कृतिम अङ्ग, क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुत्ता जस्ता सहायक सामाग्रीको प्रयोगबाट सामान्य हिडडुल लगायत दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयं गर्न सक्ने ,
- विभिन्न कारणले घुँडामुनिको अङ्गमा मात्र प्रभाव परेको तर सहायक सामग्रीको प्रयोग नगरी पनि सामान्य हिँडडुल गर्नसक्ने,
- कुम वा पाखुरा भन्दा मुनि एक हात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने,
- दुवै हातको हत्केला भन्दा मुनीका कम्तीमा बुढी औंला र चोरी औंला गुमाएका
- दुवै गोडाको कुकुर्चा भन्दा मुनिको भाग नभएका तर सामान्य हिडडुल गर्न सक्ने,
- मेरुदण्डमा समस्या भई ढाड कुप्रिएको,
- सिकाइमा ढिलाइ भएको दैनिक क्रियाकलाप स्वयं गर्न सक्ने बौद्धिक अपाङ्गता र अटिज्म भएका ब्यक्तिहरु,
- श्रवणयन्त्रको प्रयोगबाट वा ठुलो आवाज मात्र सुन्नसक्ने सुस्त श्रवण ब्यक्तिहरु,
- शल्यक्रियाबाट स्वरयन्त्र झिकी घाँटीको नलीबाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएका ब्यक्तिहरु
- ओठ तालु फाटेको कारण बोली अस्पष्ट भएका ब्यक्तिहरु
- बोल्दा अड्किने,शब्द वा अक्षर दोहो¥याउने समस्या तीव्र भएका भकभके ब्यक्तिहरु

- तीन फिट भन्दा मुनिका होचापुड्का ब्यक्तिहरु,
- चस्मा र श्रवणयन्त्र दुवै प्रयोग गर्ने श्रवणदृष्टिविहिन ब्यक्तिहरु, लेन्स वा म्याग्नीफायरको प्रयोगबाट मात्र पढ्न सक्ने न्यून दृष्टियुक्त ब्यक्तिहरु,
- अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया) सम्बन्धि समस्या भई दैनिक हिडडुलमा कठिनाई हुने ब्यक्तिहरु,
- मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएको ब्यक्तिहरु ।

(घ) सामान्य अपाङ्गता

तल उल्लिखित अवस्थाका ब्यक्तिहरुलाई घ बर्गको परिचय–पत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन सेतो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

- शारीरिक , मानसिक वा इन्द्रिय सम्वन्धि सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयम् सम्पादन गर्न सक्ने ।
- हात वा खुट्टा केही छोटो भएका, एक हातको हत्केला भन्दा मुनी नचल्ने वा गुमाएका , एक हातको हत्केलाभन्दा मुनिका कम्तीमा बुढी औंला र चोरी औंला गुमाएका वा दुबै हातको हत्केला मुनिका कम्तीमा बुढीऔंला र चोरीऔंला भएका ब्यक्तिहरु,
- ठुलो अक्षर पढ्न सक्ने न्यून दृष्टियुक्त ब्यक्तिहरु,
- दुवै गोडाको सबै औंलाका भागहरु नभएका,
- श्रवणयन्त्र लगाई ठुलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण ब्यक्तिहरु,

परिच्छेद ३
परिचय पत्र ढाँचा समन्वय समिति

५. अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको परिचय–पत्रको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ ।

परिचय–पत्र वाहक ब्यक्तिको ब्यक्तिगत विवरण स्पष्ट हुने गरि नागरिकताको प्रमाण–पत्रको ढाँचामा यस कार्यविधिको अनुसूचि २ बमोजिम एकापट्टि नेपाली भाषामा र अर्कापट्टी अंग्रजी भाषामा लेखिएको माथि दफा ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एक पृष्ठको परिचय–पत्र गाम्र्भीयताका आधारमा गरिएका चार वर्गका अपाङ्गता भएका ब्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराइनेछ ।

६. समन्वय समिति सम्बन्धि ब्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(१) अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन २०७४ को दफा ४२ अनुसार अपाङ्गता परिचय–पत्र वितरण गर्ने समेत कार्यका लागि गाउँपालिकामा देहाय बमोजिमको स्थानीय समन्वय समिति रहनेछः

(क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष –
संयोजक

(ख) गाउँपालिकाको कार्यपालिकाले तोकेको सदस्य – सदस्य

(ग) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्षले तोकेको स्थानीय स्वास्थ्य चौकी

वा अस्पतालको चिकित्सक –
सदस्य

(घ) स्थानीय प्रहरी कार्यालयको प्रमुख –
सदस्य

(ङ) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक, हित र संरक्षणको क्षेत्रमा स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्थाहरु मध्येबाट गाउँपालिकाको अध्यक्षले मनोनित गरेको संस्थाको प्रतिनिधि –
सदस्य
(च) गाउँपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु मध्येबाट समन्वय समितिले मनोनयन गरेको एक जना –
सदस्य
(छ) गाउँपालिकाको महिला शाखा हेर्ने कर्मचारी – सदस्य
सचिव

(२) स्थानीय समन्वय समितिले अपाङ्गता परिचय–पत्र वितरणका लागि सिफारिस गर्ने कामका साथै ऐनको दफा ४३ को (च) बमोजिम परिचय–पत्र सम्बन्धि कानुन, संरचनागत तथा अन्य सुधार गर्नुपर्ने विषयमा प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय,महिला,बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउँनु पर्दछ ।

परिच्छेद –४
परिचय पत्र वितरण

७. परिचय–पत्र वितरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) अपाङ्गता भएका ब्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा अपाङ्गता भएका ब्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा संरक्षकले अनुसूचि १ बमोजिमको ढाँचामा परिचय–पत्र प्राप्तिका लागि पुष्ट्याई गर्ने कागजातहरु २ प्रति समावेश गरी निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(ख) दरखास्तमा आफ्नो नाम, स्थायी ठेगाना, उमेर, अपाङ्गता खुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपी, पासपोर्ट साइजको (सम्भव भएसम्म अपाङ्गता देखिने गरि खिचिएको) फोटो, असक्तताको गाम्भीर्यता अवस्थाको र शरीरका अंगहरुले गर्ने काममा आएको समस्या वा दैनिक क्रियाकलापमा

हुने सिमितताहरुको विवरण संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण–पत्र वा नागरिकताको प्रमाण पत्र वा जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण–पत्र वा मतदाता परिचयपत्र वा अपाङ्गताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेको भए नियुक्ति पत्र वा त्यो संस्थाले दिएको प्रमाण वा जि.प्र.का. दर्ता भएका अपाङ्गता सम्बन्धि कार्य गर्ने संघसंस्थाले गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यूतै विस्वस्त हुन सक्ने आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखितलाई आधार मानिनेछ ।

(ग) रित पुगी आएको निवेदनमा वडा कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा ३ दिन भित्र निवेदकले पेश गरेका कागजातरुको एक प्रति कार्यालयमा राखि वडा कार्यालयको सिफारिस सहित एक प्रति गाउँपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।

(घ) सम्बन्धित व्यक्तिले पेश गरेको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुगी परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त नदेखिएमा सो ब्यहोरा निवेदकलाई ३ दिन भित्रमा जानकारी दिनु पर्दछ ।

(ङ) वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनी दिएको जानकारी निवेदकलाई चित्त नबुझे सूचना पाएको १५ दिन भित्रमा सम्बन्धित स्थानीय तह समक्ष निवेदन दिन सक्ने छ ।

(च) यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखि स्थानिय समन्वय समितिको बैठकमा पेश गर्नु पर्दछ । निवेदकले पेश गरेका कागजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा निजले परिचय पत्र पाउने देखियो भनी स्थानीय समन्वय समितिले सिफारिस गरेमा निजलाई परिचय पत्र वितरण गरी त्यसको जानकारी निवेदक तथा वडा कार्यालयलाई समेत दिनु पर्दछ ।

(छ) परिचय पत्रका लागि सिफारिस गर्न कुनै कठिनाई परेमा वडा कार्यालयले चिकित्सक ÷विशेषज्ञ वा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधिसँग राय परामर्श लिन सक्नेछ ।

(ज) सामान्य अपाङ्गता भएका ब्यक्ति स्वयंले आफ्नो परिचय पत्र बुझिलिनु पर्छ । अति अशक्त वा पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएको कारणले परिचय पत्र वुभिलिन आउन नसक्ने भएमा वडा कार्यालयको सिफारिसमा परिवारको सदस्य, संरक्षक वा निजको बसोवास गर्ने स्थानीय निकायका पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरि बुझिलिन सक्नेछन् ।

(झ) परिचय पत्र प्राप्त ब्यक्तिहरुको बर्गिकृत लगत स्थानीय तहले कम्प्युटराइज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिक रुपमा प्रदेश र संघको सम्वन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(ञ) समन्वय समितिले परिचय पत्र दिन भनी ठहर गरेका ब्यक्तिलाई स्थानीय तहको कार्यालयले अनुसूचि २ बमोजिमको परिचय पत्र (अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई) निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(ट) परिचय पत्रमा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानुनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(ठ) प्रत्यक्ष रुपमा देखिने वा अवलोकन गर्न सकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि क्षतिको हकमा परिचय पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी तत्काल उपयुक्त परिचय–पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ड) प्रत्यक्ष रुपमा नदेखिने वा अवलोकन गर्न नसकिने शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धि क्षति भएका वा प्रष्ट रुपमा छुट्याउन समस्या भएका अपाङ्गता भएका ब्यक्तिका हकमा समन्वय समितिमा पेश गरि समितिको सिफारिसका आधारमा परिचय पत्र वितरण गर्नु पर्नेछ ।

८. अन्य स्थानीय तहबाट परिचय पत्र वितरण गर्नेः

स्थानिय ठेगानामा बसोवास नभएका र विभिन्न अवरोध तथ शारीकि वा मानसिक अवस्थाको गम्भीर्यताको कारण आफ्नो स्थायी वसोवास भएको जिल्लामा गई अपाङ्गता पचिय पत्र प्रप्त गर्न असमर्थ ब्यक्तिहरुका लागि निजको स्थायी बसोबास भएको स्थानको सम्बन्धित स्थानीय तहबाट परिचय पत्र नलिएको सुनिश्चत भएमा दफा ५ को प्रक्रिया पुरा गरि परिचय पत्र प्रदान गरेर सम्बन्धित स्थानिय तहलाई जानकारी गराउन सकिनेछ ।

९. प्रतिलिपि सम्बन्धी ब्यवस्थाः

(१) परिचय–पत्र हराइ, नासिइ वा बिग्रिई परिचय–पत्रको प्रतिलिपि लिनु पर्ने भएमा आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा यथार्थ विवरण र कारण खुलाई सिफारिसका लागि निवेदन दिनु पर्दछ ।

(२) वडा कार्यालयले सबै ब्यहोरा बुझि निवेखकको माग मनासिब देखिएमा परिचय–पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन प्राप्त निवेदन तथा अन्य कागजातको प्रतिलिपि वडा कार्यालयमा राखी निवेदकले पेश गरेको सक्कल कागजात सहित सिफारिस गरी गाउँपालिका स्थानीय तहमा पठाउनु पर्दछ ।

(३) स्थानीय तहले सिफारिस सहित प्राप्त भएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृति अनुसार सोझै वा स्थानीय समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय–पत्रको प्रतिलिपि निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) प्रतिलिपिका लागि प्राप्त भएको निवेदनका विषयमा सो परिचय पत्र बाहक ब्यक्तिले पहिले प्राप्त गरेको परिचय पत्रमा हेरफेर गर्नुपर्ने देखिएमा स्थानीय सिफारिसमा समितिमा पेश गरी सो समितिबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गर्नु पर्दछ ।

१०. यस कार्यविधिको प्रतिकुल कार्य भएमा प्रचलित कानूनमा ब्यवस्था भए बमोजिम सजाय हुनेछ ।

१.१ अभिलेख सम्बन्धि व्यवस्था ः

(१) सम्बन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुल अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु मध्ये परिचयपत्र पाएका ब्यक्तिहरुको अपाङ्गताको प्रकृति र गाम्भीर्यता लगायत अन्य आवश्यक विवरण खुल्ने गरि नियमित रुपमा अध्यावधिक गरी त्यसको चौमासिक विवरण तयार गरी नियमित रुपमा आफ्नो गाउँपालिका तथा जिल्ला समन्वय समितिलाई समेत पठाउनु पर्दछ ।

(२) स्थानीय तहले परिचय पत्र वितरण गरे पछि यसको जानकारी परिचय पत्र प्राप्त गर्ने ब्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयलाई दिनु पर्दछ ।

(३) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता परिचय पत्र पाएका ब्यक्तिहरुको अभिलेख राखी त्यसको चौमासिक प्रतिवेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिता, तथा बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद –५
विविध

१२. (१) सवै स्थानिय तहले आ–आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका बिकट तथा दुरगम गाउँमा रहेका अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुका लागि अपाङ्गता परिचय पत्र लगायतका सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन कम्तिमा बर्षमा एक पटक ती ठाउँहरुमा परिचय पत्र वितरण सम्बन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

(२) यो कार्यविधि लागू हुनु अगाडी प्राप्त गरेको अपाङ्गता परिचयपत्र सम्बन्धित गाउँपालिका मा बुझाई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले १ बर्ष भित्रमा यस कार्यविधि बमोजिमको परिचयपत्र लिनुपर्नेछ । यस अघि जारी भएको परिचय पत्र एक वर्ष पछि स्वतः मान्य हुने छैन ।

(३) यस कार्याविधि भएको प्रावधान अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धि ऐन र अन्य प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

(४) अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण सम्बन्धमा यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विषयमा अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धि ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

(५) अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम भए गरेका काम कार्वाही यसै कार्र्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

(६) अपाङ्ग परिचय–पत्र वितरण निर्देशिका, २०६५ खारेज गरिएको छ ।

अनुसूची १

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउनको लागि दिने निवेदन

फोटो

श्री कार्यालय प्रमुखज्यू
इच्छाकामना गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कुरिनटार, चितवन ।

मितिः ....

विषयः अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण राखि परिचयपत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु । मैले पेस गरेको विवरण ठीक साँचो छ, झुट्टा ठहरेमा प्रचलित कानुनबमोजिमको सजाय भोग्न मञ्जुर छु ।

१. नाम थर ....उमेर ....लिङ्ग ....
२. प्रदेशः
३. ठेगानाः
(क) स्थायी ठेगानाः ....पालिका, वडा नं......................... टोल..................

(ख) अस्थायी ठेगानाः..............................पालिका, वडा नं...................टोल..............................

(ग) सर्म्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल नं...

४. संरक्षक र अभिभावकको नाम थर ....निवेदकको नाता.................

५.संरक्षक र अभिभावकको टेलिफोन वा मोबाइल नं...

६. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अपाङ्गताको प्रकार..................................

७. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसार अशक्तताको आधारमा अपाङ्गताको प्रकार ....

८.शरीरको अंग, संरचना, प्रणालीमा आएको क्षतिको विवरण

....।

९. क्षति भएपछी दैनिक क्रियाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण

....
....

....
।

१०.अपाङ्गताको कारण उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् ।

क) रोगको दीर्घ असर ख) दुर्घटना ग) जन्मजात

घ) सशस्त्र द्वन्द्व ङ) वंशानुगत कारण च) अन्य...............

११. सहायक सामग्री प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता भएको वा नभएको स् उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस् । क) भएको ख) नभएको

१२.आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामग्रीको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ ।

....

१३.सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेकोरनगरेको ९उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनुहोस ।

क) गर्ने गरेको ख) गर्ने नगरेको

१४. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामग्रीको नामः

....

१५.अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नुहुन्छ ।

क)................................ख)...............................ग
)..................................

घ)......................... ङ)..........................च)
....

१६.अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनुहुन्छ भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्छ

क)............................
ख)...............................
ग)..................................

घ)...........................ङ)..............................
च).....................................

१७.पछिल्लो शैक्षिक योग्यता प्राथमिक तह

क) निम्न माध्यमिक तह ख) माध्यमिक तह ग) उच्च माध्यमिक तह

घ) स्नातक तह ङ) स्नातकोत्तर तह च) विद्यावारिधी तह

१८.कुनै तालिम प्राप्त गर्नुभएको भए मुख्य तालिमहरूको नाम लेख्नुहोस

....

१९. हालको पेशा

क) अध्ययन ख) कृषि व्यवसाय ग) स्वरोजगार घ) अध्ययन

ङ) सरकारी सेवा च) निजी क्षेत्रमा सेवा ज) केही नगरेको झ) अन्य.........

निवेदक

नाम, थरः...................................

हस्ताक्षरः................................

मितिः..

अनुसूची २

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयत्रको ढाँचा

इच्छाकामना गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कुरिनटार, चितवन ।

निशाना छाप

।।।

परिचयपत्र नम्बरः

परिचयपत्रको प्रकारस्

अपाङ्गता परिचय(पत्र

१० नाम, थरः

२० ठेगानाः प्रदेश `````।।जिल्ला```` स्थानीय तह `````````

३० जन्ममितिः ४० नागरीकता नम्बरस् ````````।।

५० लिङ्गः ```` ````। ६० रक्त समुह````।।

७० अपाङ्गताको किसिमः प्रकृतिको आधारमा ````````।।गम्भीरता ``।।

८० बाबुरआमा वा संरक्षकको नाम, थर ```````````````

९० परिचयपत्र वाहकको दस्तखतः

१०० परिचय पत्र प्रमाणित गर्ने ````।

नाम, थर ।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

हस्ताक्षर ।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

पद ।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

मिति ।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

ॅयो परिचपत्र कसैले पाएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय वा स्थानीय तहमा वुझाइदिनुहोलाॅ

क्ष्अजअजजबपबmबलब च्ाचब ाmगलष्अष्उबष्तिथ

द्यबनmबतष् एचयखष्लअभ, ल्भउब

िक्तबmउ

क्ष्म् ऋबचम ल्गmदभचस्

क्ष्म् ऋबचम त्थउभ स्

म्ष्कबदष्ष्तिथ क्ष्मभलतष्तथ ऋबचम

ज्ञ० ँगिि ल्बmभ या एभचकयल

द्द० बम्मचभककस् एचयखष्लअभ `````।।म्ष्कतचष्अत``` ीयअब िीभखभ`ि`````

घ० म्बतभ या द्यष्चतज   द्ध० ऋष्तष्शभलकजष्उ ल्गmदभचस् ````````।।

छ० क्भहस् ```` ````। ट० द्ययियम न्चयगउ````।।

ठ० त्थउभक या म्ष्कबदष्ष्तिथ स् इल तजभ दबकष्क या लबतगचभ ````````।।इल तजभ दबकष्क या क्भखभचष्तथ``। ``।।

ड० ँबतजभच ल्बmभरःयतजभच ल्बmभ यच न्गबचमबष्ल ````````````````

ढ० क्ष्नलबतगचभ या क्ष्म् अबचम ज्यमिभचक``````।

ज्ञण्० ब्उउचययखभम दथ   ````।

ल्बmभ ।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

क्ष्नलबतगचभ

।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

म्भकष्नलबतष्यल

।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।।

म्बतभ ````````````।

ूक्ष कयmभदयमथ ाष्लमक तजष्क क्ष्म् अबचम, उभिबकभ मभउयकष्त तजष्क ष्ल तजभ लभबचदथ उयष्अभ कतबतष्यल यच mगलष्अष्उबष्तिथ यााष्अभू

अनुसूची ३

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको कार्यालयमा राखिने अभिलेख

क्रम संख्याः

अपाङ्गता परिचय पत्र नम्बरः परिचय पत्रको प्रकार `````।

१० नाम, थरः

२० ठेगाना ९स्थायी० प्रदेशस् जिल्ला स् स्थानीय तहस् वडास्

३० ठेगाना ९अस्थाई० प्रदेशस् जिल्ला स् स्थानीय तहस् वडास्

४० जन्म मितिः ४० नागरीकता नम्बरः ५० लिङ्गः

६० रक्त समुह ७० विवाहितरअविवाहितः

८० बाबुरआमा वा संरक्षकको नाम, थरः

९० ठेगानाः प्रदेश जिल्ला स्थानीय तह वडा

१०० अपाङ्गता भएको व्यक्ति सँगको नाताः

११० पछिल्लो शैक्षिक योग्यताः

१२० अध्ययनरत विद्यालय वा कलेज स् अध्ययन नगरेको पढाइ सकेको

१३० पेशाः

१४० अपाङ्गताको किसिमः

क० अपाङ्गताको प्रकृतिको आधारमा ``````।।

ख० अपाङ्गताको गम्भीरताको आधारमा ````````।।

१५० कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिन्छ रु

‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘ ‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘।। ````

१६० कस्ता दैनिक क्रियाकलापहरू गर्न सकिँदैन रु

‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘ ‘‘‘‘‘‘‘‘‘

१७० सहायक सामग्री आवश्यक पर्ने नपर्ने

आवश्यक पर्ने भए के ````````````।

१८० हाल सहायक सामग्री पाएको नपाएको

१९० परिचय(पत्र वाहकले प्राप्त गरेका अन्य सेवा, सुविधा

‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘ ‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘।।

२०० परिचयपत्र बाहकलाई आवश्यक परेका अन्य सेवा सुविधाहरू

‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘‘।। `````````````।।

२१० सेवा, सुविधा प्रदान गर्ने निकायः ```````` `````

२२० अन्य ````````````````` ``````````

प्रमाणित गर्ने अधिकारीकोः

दस्तखतः

नाम, थरः

पदः

कार्यालयः

मिति स्